

Odczulanie na jad osy i pszczoły

Oddział Immunologii Brozura informacyjna dla pacjentów

Wstęp

Niniejsza brozura przeznaczona jest dla osób uczulonych na jad pszczoły i osy. Zawiera ona informacje na temat leczenia tej alergii nazywanego odczulaniem lub immunoterapią swoistą, w tym związane z nim zagrożenia i korzyści.

Alergia na jad pszczół i os jest jedną z głównych przyczyn poważnych reakcji alergicznych w Wielkiej Brytanii. Poważne reakcje alergiczne na użądlenia mogą pojawiać się bardzo szybko, a czasami zagrażają życiu. Dlatego wymagane jest natychmiastowe leczenie.

Natychmiastowe leczenie poważnych ostrych reakcji obejmuje stosowanie autostrzykawkę z adrenaliną, takich jak EpiPen lub Jext oraz środków przeciwhistaminowych. Zostanie to omówione z pacjentem w przychodni alergologicznej.

Czym jest odczulanie?

Odczulanie nazywane jest również immunoterapią swoistą. Polega ono na podawaniu coraz większych dawek danego jadu (osy lub pszczoły) w celu zwiększenia tolerancji organizmu na jad.

Odczulanie jadem jest jedynym aktualnie dostępnym konkretnym i potencjalnie skutecznym sposobem leczenia dla starannie wyselekcjonowanej grupy pacjentów uczulonych na jad osy lub pszczoły.

Korzyści

Zwiększenie tolerancji organizmu na użądlenia os i pszczoł pozwala ograniczyć ryzyko poważnych reakcji alergicznych na przyszłe użądlenia.

Ryzyko

W miejscu podania zastrzyku mogą pojawiać się zaczerwienienia, świąd, a czasami nawet obrzęk. Objawy te zazwyczaj ustępują bez żadnego leczenia lub po podaniu tabletki przeciwhistaminowej. Jednak w razie obaw należy zgłosić się do lekarza ogólnego (GP).

Reakcje tego typu nie są powodem do przerwania odczulania, ale czasami konieczne jest skorygowanie dawek. Przyjęcie tabletki przeciwhistaminowej jedną lub dwie godziny przed zastrzykiem często łagodzi te reakcje.

Poważne reakcje na odczulanie występują bardzo rzadko. Zazwyczaj pojawiają się w ciągu 30 minut od podania zastrzyku – często u pacjentów z innymi problemami zdrowotnymi. To właśnie dlatego zaleca się pozostanie w przychodni przez co najmniej 60 minut po każdym zastrzyku. W razie potrzeby lekarze i pielęgniarki mają doświadczenie w postępowaniu w przypadku takich reakcji.

Niektórzy pacjenci mogą doświadczać pewnych symptomów 6–24 godzin po zastrzyku. Są to tzw. opóźnione objawy. Zazwyczaj nie są one poważne i ustępują po podaniu paracetamolu i tabletki antyhistaminowej, jeśli pacjent może przyjmować te środki (należy pamiętać o zapoznaniu się z instrukcją i nieprzekraczaniu zalecanej dawki). Jeśli jednak objawy są uciążliwe, należy zasięgnąć porady lekarza.

Podczas kolejnego odczulania należy poinformować lekarza lub pielęgniarkę o wszystkich doświadczanych opóźnionych objawach.

Rozwiązania alternatywne

To od pacjenta zależy, czy zdecyduje się na to badanie. Wedle własnego uznania może kontynuować aktualne leczenie.

Na czym polega leczenie?

W ramię pacjenta wstrzykiwana jest dokładnie obliczona ilość jadu. Na początku zwiększamy tolerancję organizmu podając coraz większe dawki jadu w tygodniowych odstępach na przestrzeni 3 miesięcy. Etap ten nazywa się fazą indukcji.

Następnie co 4–8 tygodni podajemy dawkę podtrzymującą aż do zakończenia kuracji. Kuracja zazwyczaj trwa 3–5 lat. Ten etap leczenia nazywany jest fazą podtrzymującą.

Jak wygląda wizyta?

Podczas każdej wizyty lekarz lub pielęgniarka dokumentują tętno, ciśnienie krwi oraz wszelkie objawy lub choroby, które mogły pojawić się po ostatnim zastrzyku. Następnie podawany jest zastrzyk w ramię.

Po zastrzyku należy pozostać w przychodni przez co najmniej 60 minut. Jeśli pacjent źle się poczuje po podaniu zastrzyku, możemy go poprosić o pozostanie nieco dłużej do momentu, w którym lekarz stwierdzi, że pacjent może opuścić przychodnię.

Czego unikać po zastrzyku?

Należy unikać długich kąpiele w gorącej wodzie i forsującego wysiłku fizycznego w dowolnej postaci przez co najmniej 24 godziny po zastrzyku. Działania te mogą zwiększać ryzyko wystąpienia opóźnionej reakcji.

Co z przyjmowanymi lekami?

Zostanie to omówione z pacjentem przed rozpoczęciem odczulania. Jeśli jednak u pacjenta pojawiła się nowa choroba lub zalecono mu rozpoczęcie nowego leczenia w trakcie odczulania, powinien powiadomić o tym lekarza lub pielęgniarkę przed kolejnym zastrzykiem.

Co jeśli nie stawię się na wizytę?

Ważne jest, aby uczęszczać do przychodni co tydzień przez pierwsze 12 tygodni – podczas fazy indukcji. Dlatego pacjent musi upewnić się, że będzie mógł stawiać się na te wizyty.

Jeśli stawienie się na wizytę naprawdę nie jest możliwe i konieczne jest jej przełożenie, należy zadzwonić do przychodni za pośrednictwem naszej centrali pod numer 01384 456111 lub za pośrednictwem sekretarki Oddziału Immunologii pod numer 01384 244855 (8:00–16:00, od poniedziałku do piątku).

Wówczas konieczne będzie ponowne ustalenie dawki i harmonogramu zastrzyków. Należy pamiętać, że przerwy dłuższe niż 3 tygodnie mogą wiązać się z koniecznością rozpoczęcia całego leczenia od początku.

Podczas fazy podtrzymującej przesunięcie wizyty o tydzień lub dwa prawdopodobnie nie będzie miało wpływu na harmonogram lub dawkowanie. Jeśli od ostatniego zastrzyku upłynęły więcej niż 4 tygodnie, należy omówić tę kwestię z lekarzem lub pielęgniarką w przychodni.

Jeśli stawienie się na wizytę nie jest możliwe, należy zadzwonić do przychodni za pośrednictwem naszej centrali pod numer 01384 456111 lub za pośrednictwem sekretarki Oddziału Immunologii pod numer 01384 244855 (8:00–16:00, od poniedziałku do piątku).

Czy istnieją przeciwwskazania do odczulania?

Odczulanie nie jest zalecane w przypadku choroby lub zakażenia. Dlatego jeśli stawienie się na wizytę nie jest możliwe z powodu choroby, należy zadzwonić do przychodni za pośrednictwem naszej centrali pod numer 01384 456111 lub za pośrednictwem sekretarki Oddziału Immunologii pod numer 01384 244855 (8:00–16:00, od poniedziałku do piątku).

Nie należy podawać zastrzyków odczulających w tym samym czasie co inne szczepionki, np. szczepionki podrózne. Zalecamy zachowanie co najmniej 2 tygodni przerwy pomiędzy odczulaniem

a szczepieniem. Należy omówić tę kwestię z lekarzem lub pielęgniarką podczas kolejnej wizyty w przychodni.

Czy mogę być odczulana, jeśli jestem w ciąży?

Odczulanie nie jest wprowadzane u pacjentek, które są w ciąży lub planują zajść w ciążę. Jeśli jednak pacjentka zajdzie w ciążę, możemy kontynuować odczulanie zgodnie z planem, jeśli:

- pacjentka jest już na zaawansowanym etapie fazy podtrzymującej (zastrzyki co 4–8 tygodni) oraz
- pacjentka nie doświadczyła poważnych problemów związanych z odczulaniem.

W przypadku zajścia w ciążę należy to omówić z lekarzem lub pielęgniarką przed kolejnym zastrzykiem.

Jak długo trwa odczulanie?

Odczulanie trwa 3–5 lat. Po pierwszych 12 tygodniach wizyty będą odbywać się co 4–8 tygodni.

Czy muszę nosić ze sobą EpiPen, Jext lub Anapen?

Tak, należy zawsze nosić ze sobą autostrzykawkę z adrenaliną.

Odczulanie całkowicie chroni większość pacjentów przed skutkami użądleń. Jednak nadal istnieje niewielkie prawdopodobieństwo wystąpienia poważnych reakcji, zwłaszcza w przypadku jednoczesnego użądlenia przez kilka os lub pszczoł.

Dalsze informacje

W razie wątpliwości dotyczących treści tej broszury lub pytań należy omówić je z lekarzem lub pielęgniarką w przychodni.

Można również skontaktować się z naszą przychodnią telefonicznie pod numerem 01384 456111 lub za pośrednictwem sekretarki Oddziału Immunologii pod numerem 01384 244855 (8:00–16:00, od poniedziałku do piątku)

Więcej informacji na temat odczulania można znaleźć po kliknięciu poniższego łącza:

Allergy UK

<https://www.allergyuk.org/the-management-of-allergy/immunotherapy>

Tę broszurę można pobrać lub wydrukować na stronie:

<http://dgft.nhs.uk/patients-and-visitors/patient-information-leaflets/>

Uwagi na temat tej broszury informacyjnej należy kierować mailowo na adres: patient.information@dgh.nhs.uk

This leaflet can be made available in large print, audio version and in other languages, please call 0800 073 0510.

للحصول على هذه النشرة بحجم أكبر، وعلى شكل إصدار صوتي و بلغات أخرى، الرجاء الاتصال بالرقم 08000730510.

此宣传单可提供大字版本、音频版本和其它语言版本，请拨打电话：0800 073 0510。

Ulotka dostępna jest również w dużym druku, wersji audio lub w innym języku. W tym celu zadzwoń pod numer 0800 073 0510.

ਇਹ ਪਰਚਾ ਵੱਡੇ ਅੱਖਰਾਂ, ਬੋਲ ਕੇ ਰੀਕਾਰਡ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਦੂਸਰੀਆਂ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, 0800 073 0510 ਤੇ ਫੋਨ ਕਰੋ ਜੀ।

Aceasta broșura poate fi pusă la dispoziție tipărită cu caractere mari, versiune audio sau în alte limbi, pentru acest lucru vă rugăm sunați la 0800 073 0510.

یہ کتابچہ آپ کو بڑے حروف کی لکھائی، سمعی صورت اور دیگر زبانوں میں مہیا کیا جا سکتا ہے۔ برائے مہربانی فون نمبر 08000730510 پر رابطہ کریں۔